

K2021/9: Suomen ja läntisten suurvaltojen suhteet toisen maailmansodan aikana

9.1 Tulkitse, millainen kuva Suomesta toisen maailmansodan alkuvuosina välittyy pilapiirroksien 9.A ja 9.B sekä tekstikatkelmien 9.C ja 9.D perusteella. 14 p.

9.2 Erittele läntisten suurvaltojen suhteita Suomeen toisen maailmansodan aikana sodan alkuvaiheista 1939 sodan loppuun 1945. 16 p.

9.A Kuva: Yhdysvaltalainen pilapiirros New York Times -sanomalehdessä

- **Pilapiirroksessa 9A Suomi on kuvattu viattoman näköisenä, sirona neitona, josta Neuvostoliitto on ottanut tiukan otteen ja uhkaa väkivallalla.**
- **Stalinin kommentin voi tulkita viittaavan Mainilan laukauksiin.**
- **Yhdysvaltojen näkökulma talvisodan alussa oli, että Suomi oli joutunut hyökkäyksen kohteeksi ilman omaa syytään.**
- **Suomi-neito näyttää pelästyneeltä, mutta ei ole antamassa periksi.**
- **New York Timesin kuva on joulukuulta 1939, jolloin talvisota oli vasta alkanut**

9.B Kuva: Yhdysvaltalainen pilapiirros Chicago Daily Tribune -sanomalehdessä

Lähdekritiikki:

Pilapiirroksset voi tulkita pilapiirroksen laatijoiden omiksi mielipiteiksi ja niillä pyritään todennäköisesti vaikuttamaan lukijoiden mielipiteisiin.

- Pilapiirroksessa 9B Suomi ja Neuvostoliitto ovat nyrkkeilykehässä.
- Huomattavasti pienikokoisempi Suomi heittelee isoa Neuvostoliittoa vaivattomasti.
- Kehän ulkopuolella olevat hahmot keskustelevat siitä pitäisikö Britannian osallistua kommunististen NL:n vastaiseen taisteluun.
- Pilapiirroksen perusteella Yhdysvallat antaa arvoa Suomen taistelulle.
- Chicago Daily Tribunen tammikuulta 1940, jolloin Suomi näytti pystyvän antamaan täyden vastuksen Neuvostoliitolle.

9.C Tekstikatkelma: Meriministeri Churchillin puhe 20.1.1940

”Vain Suomi – mahtava, ei, vaan loistava, vaaran hampaissa – vain Suomi osoittaa, mihin vapaat kansat kykenevät. Suomen ihmiskunnalle tekemä palvelus on ihmeellinen. He ovat paljastaneet koko maailmalle puna-armeijan ja punaisten ilmavoimien sotilaallisen kyvyttömyyden. – – Me emme vielä tiedä, mikä Suomen kohtalo on oleva, mutta mitään surullisempaa näkyä ei voi kuvitella kuin se, joka sivistyneen maailman rippeille jäisi, jos tämä erinomainen pohjoinen kansa lopulta nääntyisi ja alistettaisiin kuolemaakin pahempaan orjuuteen – –.”

- **Tekstikatkelma 9C antaa talvisotaa käyvästä Suomesta sankarillisen kuvan, joka yksin taistelee suurta ylivoimaa vastaan.**
- **Brittiläisen ministeri Winston Churchillin puhetta voidaan pitää julkisena osoituksena Suomea kohtaan tunnetusta arvostuksesta.**
- **Churchill pyrkii vaalimaan hyviä suhteita Suomeen.**

9.D Tekstikatkelma: Pääministeri Churchillin kirje marsalkka Mannerheimille 29.11.1941

”Olen syvästi pahoillani siitä, minkä näen tulevan, nimittäin että lojaalisuudesta liittolaistamme Venäjää kohtaan olemme pakotettuja jo muutaman päivän kuluttua julistamaan sodan Suomelle. Jos tämän teemme, käymme sotaan tilanteen vaatimalla tavalla. Joukkonne ovat aivan varmasti edenneet niin pitkälle, että turvallisuutenne sodan aikana on taattu, ja joukot voisivat nyt pysähtyä ja lopettaa etenemisen. Ei ole tarpeen antaa mitään julistusta vaan yksinkertaisesti riittää, että lakkaatte taistelemasta ja viipymättä keskeytätte sotilaalliset operaatiot, mille ankara talvikin on täysin riittävä perustelu, ja siten te de facto luovutte sodasta.

Toivoisin voivani saada Teidän Ylhäisyytenne vakuuttumaan siitä, että me voitamme natsit. Olen nyt paljon luottavaisempi kuin 1917 tai 1918. Teidän maanne monille englantilaisille ystäville olisi hyvin kiusallista, jos Suomi joutuisi syytettyjen penkille yhdessä syyllisten ja voitettujen natsien kanssa. Muistaen mieluisat keskustelumme ja viime sotaan koskevan kirjeenvaihtomme tunnen tarvetta lähettää Teille tämän puhtaasti henkilökohtaisen ja yksityisen viestin harkittavaksi, ennen kuin on liian myöhäistä.”

- **Tekstikatkelma 9D on Churchillin yksityinen kirje Mannerheimille jatkosodan ajalta.**
- **Britannia on nyt Neuvostoliiton liittolainen ja NL oli vaatinut Britanniaa julistamaan sodan Suomea vastaan.**
- **Churchill yrittää vedota Mannerheimiin ja tuo esiin, että hän henkilökohtaisesti edelleen arvostaa Suomea.**
- **Churchillin kirjeen voi tulkita edustavan Iso-Britannian hallinnon kantaa.**

K2021/9: Suomen ja läntisten suurvaltojen suhteet toisen maailmansodan aikana

- Talvisodassa 1939–40 Suomi nähtiin uhrina, joka joutui Neuvostoliiton hyökkäyksen kohteeksi.
- Suomi sai läntisten suurvaltojen sympatian sekä epävirallista tukea, mutta Suomi joutui taistelemaan yksin.
- Kansainliitto erotti Neuvostoliiton jäsenyydestään, mutta muuta apua saatiin hyvin vähän. Britannia ja Ranska olivat valmiita auttamaan Suomea, koska ne olivat sodassa Saksaa vastaan.
- Suomi ei ottanut apua vastaan, koska se olisi tullut liian myöhään, vaan Suomi ja Neuvostoliitto tekivät rauhan maaliskuussa.
- Väli rauhan aikana 1940–41 Suomi aloitti yhteistyön Saksan kanssa. Saksa hyökkäsi Neuvostoliittoon ja jatkosota alkoi kesällä 1941. Suomi lähti valloittamaan takaisin talvisodan jälkeen menettämiään alueita ja myös eteni vanhojen rajojen yli.
- Läntisten suurvaltojen näkökulmasta Suomi oli hyökkääjä ja Saksan liittolainen. Omasta mielestään Suomi kävi erillissotaa eikä ollut liitossa Saksan kanssa.
- Kauppasuhteet länsimaihin katkesivat, ja Suomi oli taloudellisesti riippuvainen Saksasta. Britannia yritti painostaa Suomea lopettamaan hyökkäyksen ja julisti Suomelle sodan 1941, mutta varsinaisia sotatoimia maiden välillä ei ollut. Yhdysvallat katkaisi diplomaattisuhteet Suomeen vuonna 1944.
- Suomi teki erillisrauhan liittoutuneiden kanssa syksyllä 1944 ja katkaisi suhteensa Saksaan.
- Jatkosodan päättymisen jälkeen liittoutuneiden valvontakomissio saapui Suomeen valvomaan rauhanehtojen toteutumista.
- Kokelas voi vastauksessaan käsitellä myös Lapin sotaa.

K2021/9: Suomen ja läntisten suurvaltojen suhteet toisen maailmansodan aikana

Kiitettävässä vastauksessa:

- **Käsitellään laajemmin muutoksia Suomen sekä Yhdysvaltojen ja Iso-Britannian suhteissa sekä liittoutuneiden päätös antaa Neuvostoliitolle päärooli Suomea koskevissa asioissa, esimerkiksi valvontakomissio koostui pääosin Neuvostoliiton edustajista.**
- **Tehtävänannon epätarkkuuden vuoksi kokelas voi käsitellä myös Saksaa läntisenä suurvaltana.**

Talvisota

Ongelmat

- **Kokemattomuus.**
- **Pelko, epäluulo** (Neuvostoliittoa kohtaan).
- **Tunnepitoisuus** (esim. "ryssäviha", hurrit).
- **Aluekiistoja:**
  - Ahvenanmaa, Karjalassa (Repola, Porajärvi)
- **Liittoyritykset epäonnistuivat.**

1 a) Suomen ulkopolitiikan päälinjat

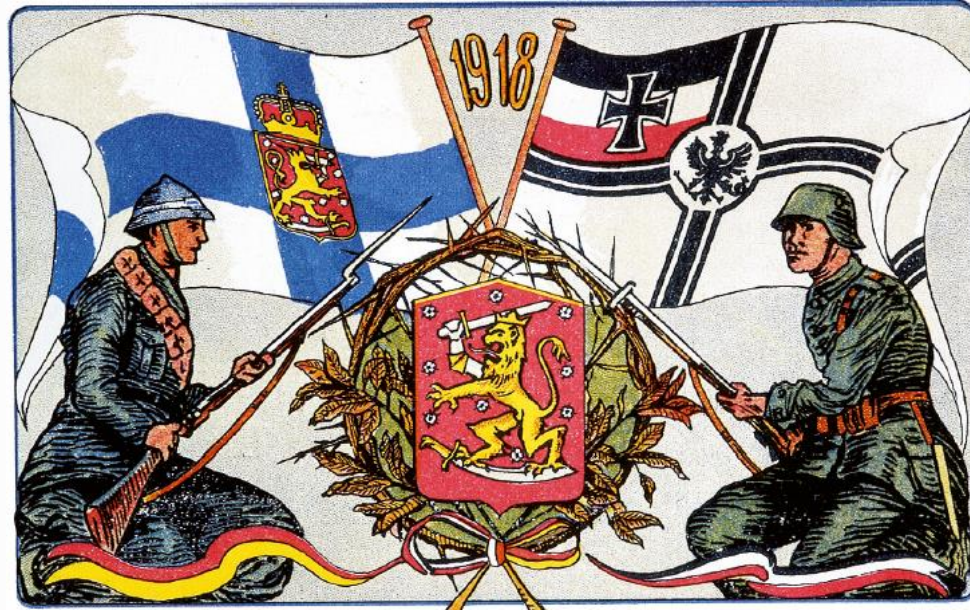
1. Pyrkimys pysytellä puolueettomana

2. Turvan hankkiminen

Neuvostoliittoa vastaan

1. Saksalaissuuntaus

- Saksa koulutti jääkäreitä ja auttoi valkoisia sisällissodassa.
- Suomi valitsi Saksasta kuninkaan, joka ei kuitenkaan ehtinyt hyväksyä tarjottua pestiä.

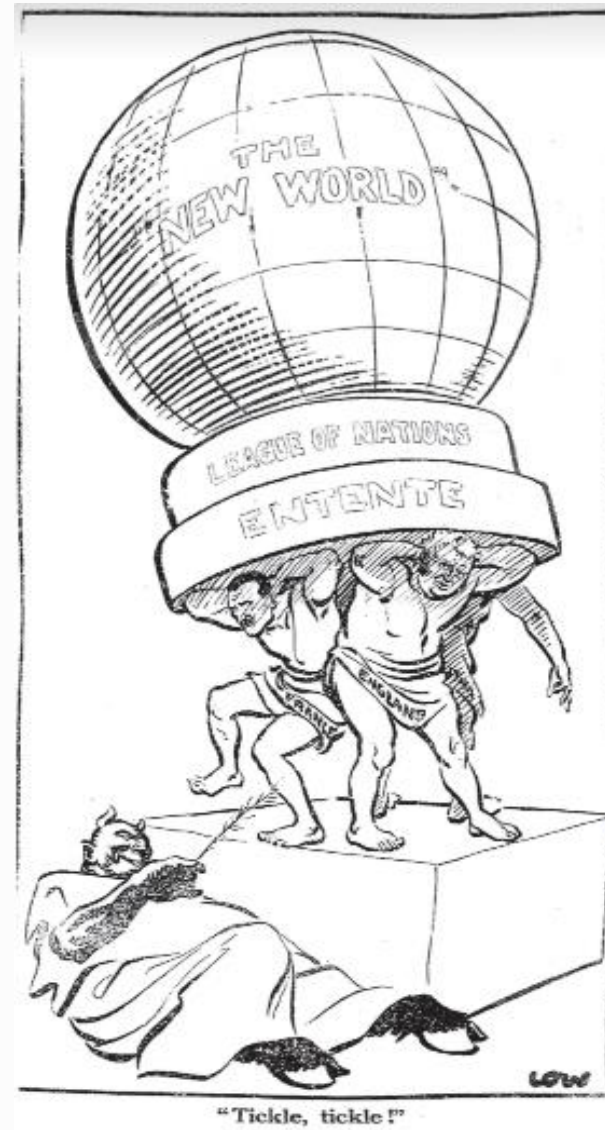
2. Reunavaltiopoliikka

- Venäjältä irtautuneet maat etsivät yhteistyöstä turvaa Venäjää vastaan.
- Suomelle läheisiä kumppaneita olivat etenkin Baltian maat ja Puola.
- Nämä "reunavaltiot" allekirjoittivat yhteistyösopimuksen 1922. Suomen eduskunta ei sitä kuitenkaan ratifioinut.

3. Usko Kansainliittoon

- **1919** perustettiin Kansainliitto ratkomaan maailman kriisejä.
- Monet pienet maat turvautuivat Kansainliittoon.
- **Suomi liittyi siihen 1920, ja heti 1921 Kansainliitto ratkaisi Ahvenanmaan kiistan Suomen eduksi ja Ruotsin tappioksi.**
- Myöhemmin 1930-luvulla Kansainliitto ei kuitenkaan kyennyt estämään diktaattoreiden valtakimyksiä.

4. Pohjoismainen suuntaus

- **Hitler nousi valtaan 1933, mikä heikensi reunavaltioiden geopoliittista asemaa: ne jäivät kahden vastakkaisen poliittisen ideologian väliin.**
- **Suomi hylkäsi reunavaltio-politiikan ja ryhtyi lämmittämään suhteitaan Ruotsiin.**
- **Ruotsi ei kuitenkaan suostunut solmimaan puolustusliittoa Suomen kanssa.**
- **Kansikuvassa Ruotsin kuningas Kultarannassa 1936.**

5. Puolueettomaksi julistautuminen

- **Sodan uhan kasvaessa Euroopassa Suomi oli ilman liittolaista. Se julistautui kaksi kertaa puolueettomaksi: ensin vuonna 1938 yhdessä muiden Pohjoismaiden kanssa ja sitten syksyllä 1939, kun Saksa hyökkäsi Puolaan ja sota laajeni.**

Puolueettomuusjulistus.

Annettu Helsingissä 1 päivänä syyskuuta 1939.

Täten ilmoitetaan tiedoksi, että Saksan ja Puolan välillä puhjenneen sodan aikana Suomi noudattaa täydellistä puolueettomuutta.

Suomen puolueettomuudesta ovat voimassa ne määräykset, jotka 27 päivänä toukokuuta 1938 Suomen, Tanskan, Islannin, Norjan ja Ruotsin välillä tehdyn selityksen mukaisesti on julkaistu 3 päivänä kesäkuuta 1938 annetussa, erinäisiä puolueettomuutta koskevia määräyksiä sisältävässä asetuksessa.

Helsingissä 1 päivänä syyskuuta 1939.

Tasavallan Presidentti

KYÖSTI KALLIO.

Puolueettomuusjulistus.

Annettu Helsingissä 15 päivänä syyskuuta 1939.

Täten ilmoitetaan tiedoksi, että mitä 1 ja 3 päivänä syyskuuta 1939 annetuissa puolueettomuusjulistuksissa on ilmoitettu Suomen puolueettomuudesta, noudatetaan myös muihin valtioihin nähden, jotka ottavat osaa puhjenneeseen sotaan.

Helsingissä 15 päivänä syyskuuta 1939.

Tasavallan presidentti

KYÖSTI KALLIO.

Huhti-elokuu 1938

- **Salaiset Jartsev-neuvottelut**

→ **Mitä Suomi tekee, jos Saksa hyökkää
NL:oon Suomen kautta?**

→ **aluevaihtoksia?**

- **Taustalla: Saksa oli liittänyt Itävallan ja
Tšekkoslovakian sudeettialueita itseensä
(Münchenin kokous)**

→ **keskustelut lopetetaan,
puolueettomuus**

Elokuu 1939

- Saksa + NL!!!
- Molotov-Ribbentrop -sopimus 1939
- Suomi NL:n etupiiriin!
- NL:lle vapaat kädet Suomen suhteen
- 1.9.1939 Saksa hyökkää Puolaan
- Baltian maiden oli annettava tukikohtia NL:lle

maailman tilanne	Neuvostoliiton reaktio	Suomen reaktio
Saksa erosi Kansainliitosta	NL tarjoaa hyökkäämättömyyssopimuksia länsinaapureilleen	Suomi solmii sopimuksen 1932
kansallissosialistit valtaan Saksassa 1933	NL liittyy Kansainliittoon vuonna 1934	X
Saksa liittää Itävallan itseensä 1938	NL tarjoaa Jartsev-neuvotteluissa apua, jos Saksa hyökkäisi Suomen kautta NL:oon	Suomi katkaisee neuvottelut puolueettomuuteen vedoten
Münchenin kokous 1938: sudeettialueet Saksalle	NL ehdottaa Suomelle puolustusyhteistyötä ja aluevaihdoksia	Suomi torjuu ehdotukset ja katkaisee neuvottelut
Saksan ja Neuvostoliiton hyökkäämättömyyssopimus 23.8.1939	salaisessa etupiirijaossa Suomi NL:n etupiiriin	X
Saksa hyökkää Puolaan 1.9.1939	<ul style="list-style-type: none"> - NL käynnistää etupiirijaon toteuttamisen → Suomi neuvotteluihin Moskovaan (5.10.1939) - NL vaatii osaa Karjalankannaksesta, saaria Suomenlahdelta, Hankoa tukikohdaksi - Suomelle tarjotaan alueita Itä-Karjalasta 	<ul style="list-style-type: none"> - Suomessa liikekannallepano ja kaupunkien evakuoiteja - Suomi tekee vain pieniä myönnytyksiä

Loka-marraskuu 1939: Neuvottelut

- **Kutsu Moskovaan!** (x3)
- **NL:n vaatimukset;**
  - **Suomenlahden saaret, Hankoniemi vuokralle ja osa Kannasta** (ja Petsamo)
- **Perustelu; Leningradin turvallisuus**
- **Suomelle pinta-alaltaan kaksinkertainen alue Itä-Karjalasta**
  - vaatimukset Suomen mielestä liiallisia
- **vain vähäistä lähentymistä**
- **Baltian mailta tukikohtia NL:lle!**

Mitä vaihtoehtoja Suomella oli?

Talvisodan vaihtoehdot?:

1. Suostua NL:n vaatimukseen.

**2. Odottaa apua (I-B, Ranska),
epävarmaa...**

3. Sotia.

Talvisodan merkitys (tehtävä 3.)

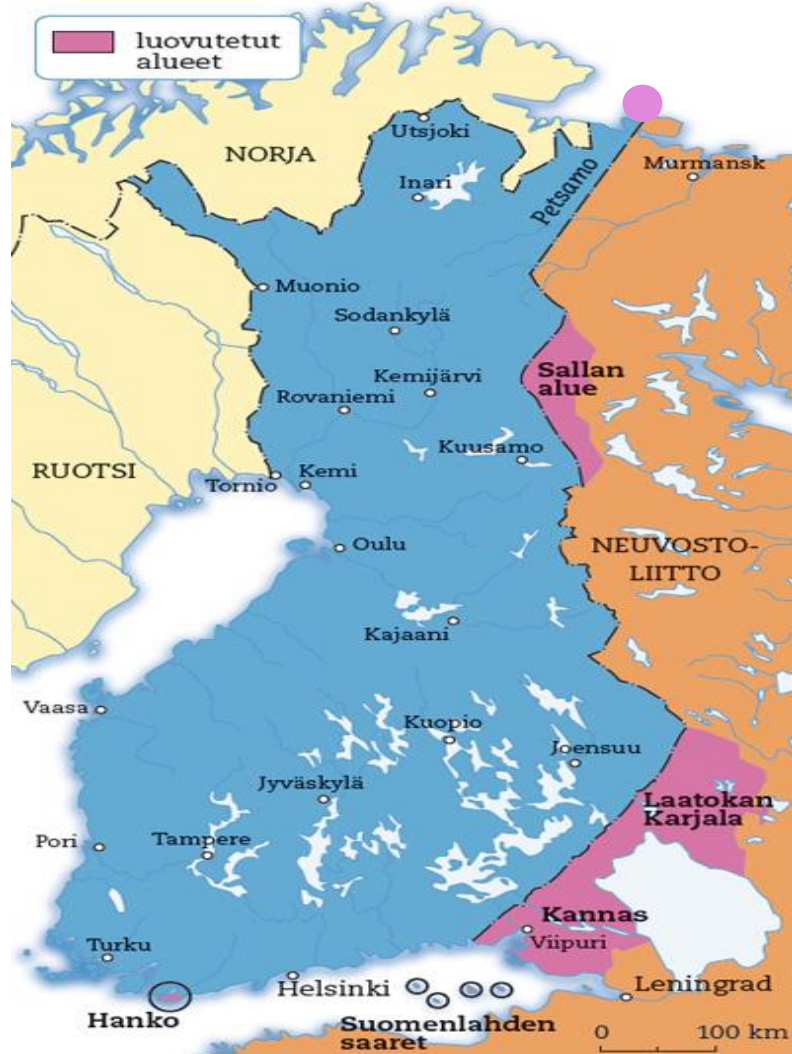
1. Toinen itsenäisyystaistelu.

2. Talvisodan henki.

- Kaikki osallistui, ”kaveria ei jätetä”, yhtenäisti Suomea.

3. Myytti talvisodan ihmeestä.

- Taistelu ylivoimaa vastaan.

Kirjan s. 105!!!

Moskovan rauhan ehdot 1940

- Karjalan kannas
  - Laatokan Karjala
  - Suomenlahden saaria
  - Hankoniemi 30 v.
  - Sallan alue (ja Kuusamo)
  - Osa Kalastajasaarennosta
- Aluemenetykset n. 10 %
- 26 000 kaatunutta
  - 43 000 haavoittunutta
  - 430 000 evakkoa

Välirauha =

epävirallinen nimitys talvisodan päättymisen ja jatkosodan alkamisen väliselle ajanjaksolle 13.3.1940–25.6.1941

Suomessa jatkui osittain sotatilanne:

- Uusi itäraja linnoitettiin (Salpalinja).
- Armeijan vahvuus säilytettiin n.100 000 sotilaana (nyk. rauhanajan vahvuus 16 500) ja asevelvollisuus pidennettiin kaksivuotiseksi.
- Valtion budjetista 45% varattiin puolustusmenoihin.
- Säännöstely, sensuuri, varustelu...

Suomen uudelle itärajalle rakennettiin puolustuslinjaksi ns. salpalinja. Rakenteissa kiinnitettiin erityistä huomiota puolustautumiseen tykki- ja konekivääriltä sekä panssarivaunuja vastaan. Luumäen salpa-asema. Kuva: Aatu Heiskanen.

2. Miten poliittinen tilanne Euroopassa muuttui vuoden 1940 aikana?

Saksa hyökkäsi länteen ja miehitti Tanskan, Norjan, Alankomaat ja Ranskan.

- Neuvostoliitto miehitti Baltian maat.**
- Suomi jäi Saksan ja Neuvostoliiton väliin.**

SAKSA KIINNOSTUU SUOMESTA 1940- (tehtävät 2-3.)

✌️ 1940 Hitler miehittää L-Euroopan

→ NL huolestuu, Baltian maat liitetään NL:oon

💣 Suomi huolestuu ja varautuu sotaan

→ Saksan ja Suomen neuvottelut

→ NL arvostelee Suomea (mm. Petsamon nikkeli ja kuljetukset Hankoon)

→ Saksan Barbarossa-suunnitelma (heinäk. 1940)

→ syksyllä kauttakulkusopimus = aseita ja ruokaa

➤ Suomi Saksan etupiiriin (Hitlerin ”sateenvarjo”)

→ Saksa hyökkää (Barbarossa) kesällä 1941 – ja Suomi?

→ Liitossa Saksan kanssa vai erillissota?

3. Mitkä Neuvostoliiton toimet sodan jälkeen vuonna 1940 huolestuttivat suomalaisia?

- **Baltian maat miehitetiin.**
- **Suomalainen matkustajakone Kaleva ammuttiin alas.**
  - [kaleva yle](#)
- **Suomen presidentinvaaleihin puututtiin.**
- Moskovan rajan sopimisessa oli omat ongelmansa. NL mm. painosti Suomea luovuttamaan Enson tehdasalueen, vaikka se oli ollut rajalinjan länsipuolella.
- Raja-alueilla oli pidätyksiä ja muita levottomuuksia kevään ja kesän 1940 aikana, jotka lisäsivät jännitteitä valtioiden välillä.

Kauttakulkusopimukset kesällä 1940

Tehtävä 4. a) Minkä valinnan Suomi teki?

- **Suomi lähentyi Saksan kanssa.**
- **Kauppasopimukset ja kauttakulkusopimus sitoivat Suomen tiukasti Saksaan.**

Miksi valittiin Saksa?

- 1. Elintarvikkeita:** Suomen kauppareitit esim. Isoon-Britanniaan olivat maailmansodan vuoksi katkenneet, joten Saksan myymä vilja oli Suomelle elintärkeää.
- 2. Aseita:** Saksa oli ainoita maita, jotka vuonna 1940 suostuivat myymään aseitaan, ja Suomi varusti kuumeisesti armeijaansa.
- 3. Neuvostoliiton pelko:** Suomi pelkäsi uutta hyökkäystä ja oli edelleen yksin. Saksa tarjosi turvaa Neuvostoliittoa vastaan.
- 4. Kosto ja revanssi:** Saksan rinnalla Suomella voisi olla tilaisuus ottaa talvisodassa menetetyt alueet takaisin ja kasvattaa alueitaan esimerkiksi Itä-Karjalaan.

III. Jatkosota 1941-44

1) Suomi hyökkääjänä 1941

- Kuinka pitkälle Suomi pyrki etenemään?
  - **Kolmen kannaksen linjalle**
- Miksi Tarton rauhnan (1920) rajan ylittäminen oli ongelmallista osalle sotilaista?
  - **Suomesta tuli hyökkääjä (kyse ei enää talvisodan revanssista)**
- Miksi Suomi korosti käyvänsä erillissotaa, ei olevansa Saksan liittolainen?
  - **Sodan välttäminen länsiliittoutuneiden kanssa**
  - **Omien sotilaiden taistelumoraali**

2) Asemasotavaihe 1942–44

- Miksi Suomi vältteli suoraa hyökkäystä Leningradiin ja Murmanskin radalle?
  - **Korosti erillissota-tulkintaa**
  - **Vältti länsivaltojen närkästystä**
- Miten Suomen johdon arvio kansainvälisestä tilanteesta muuttui 1942–43?
  - **Saksa häviää → Suomen tulee pyrkiä erillisrauhaan**
- Miten Suomi oli 1943–44 riippuvainen Saksasta?
  - **Elintarvikehuolto, aseistus**
  - **Pohjois-Suomen saksalaisotilaat**

Stalingradin jälkeen 1943 → Suomi haluaa neuvotella

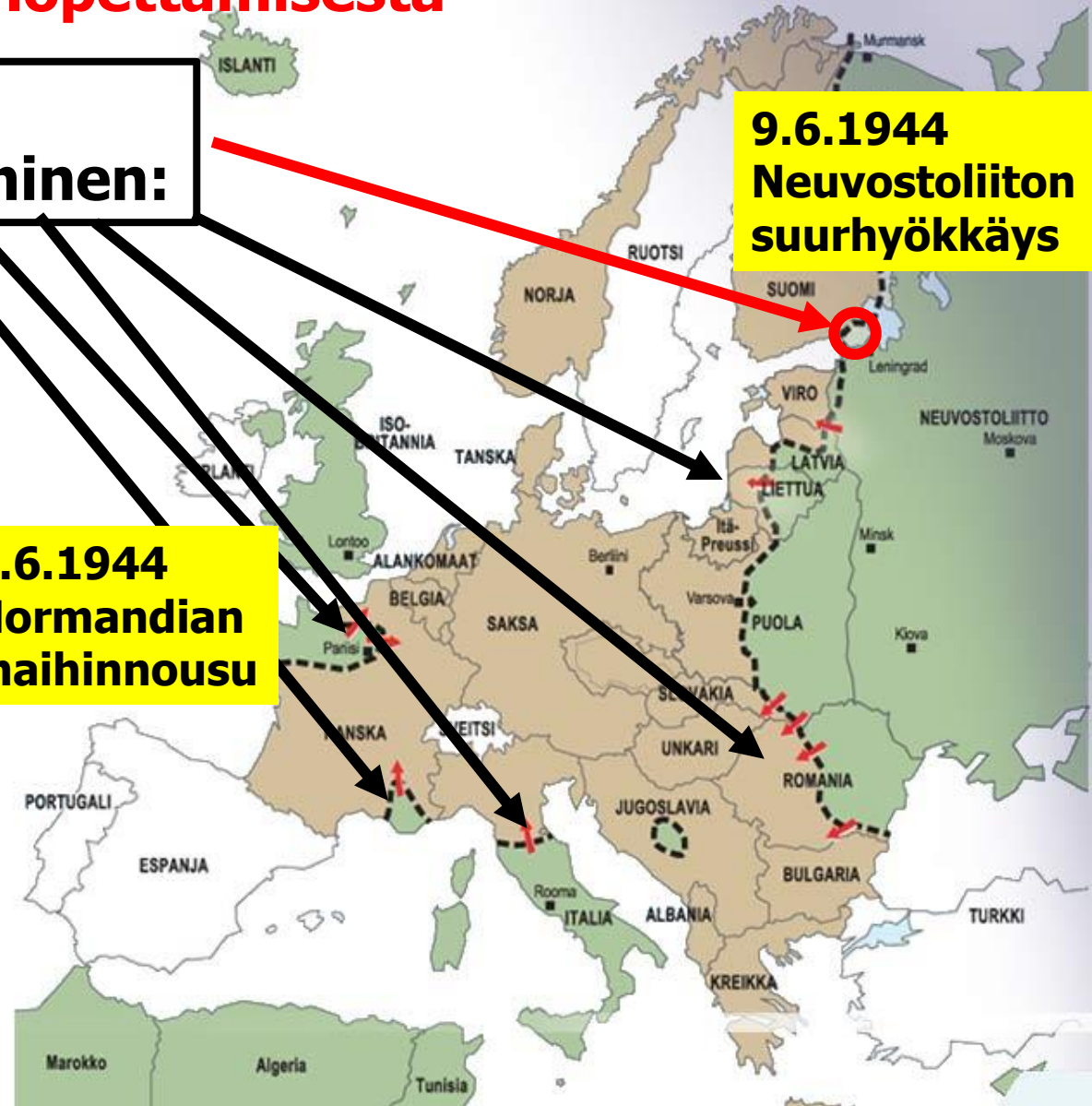
- ehdot liian kovat
- Saksan uhkaus avun lopettamisesta

**Tilanne syksyllä 1944,
liittoutuneiden eteneminen:**

v. 1938 rajat
Liittoutuneiden hallitsema alue
Saksan ja sen liittolaisten hallitsema alue
Puolueettomat

**6.6.1944
Normandian
maihinnousu**

**9.6.1944
Neuvostoliiton
suurhyökkäys**

v. Ribbentrop Helsingissä hallituksemme vieraana.

Kuningas Pietari ja
Subasic Lontoossa.

Neuvotteluja Jugoslavian
hallituksen muodosta-
misesta.

(Hels. Sanomien kirjeenvaihtajalta)
* Lontoo, Tukholman kaut-
ta, tiistaina.

«Daily Telegraphin» tiedoituk-
sen mukaan ovat kuningas Pietari
ja Jugoslavian pääministeri Su-
basi palanneet Italiasta takaisin
Lontoon.

Subasic vietti neljä päivää vapau-
dissa Jugoslavian osassa, jossa hän
neuvotteli marsalkka Titon ja fascis-
min vastaisen jugoslavalaisen komi-
tean edustajan kanssa. Subasic ta-
jaa lähipäivinä Churchillin ja Edenin
muodostaakseen sen jälkeen hallituk-
sen, joka voisi asettua ymmärtäville
osalle jugoslavalaisen komitean
toimintaperiin nähden ja olisi valmis
antamaan Titolle kaikkea mahdollista
materiaalista apua. Kuningas Pietari ei
kuiten ilmoiteta — ole ollut suo-
rituksessa kosketuksessa marsalkka
Titon, sillä hän oleskeli koko mat-
kan ajan Italiassa. — (Bull).

Ilmasota kiihkeätä.

Wienä, Göttingeniä ja
Budapestia pommitettu.

Tuhiajan päämaja, 27. 6.
(Bull) Pääesikunta tiedottaa:

Suuan amerikkalainen pom-
mituskoneosasto pommitti eilen
samalla yöllä Wienin esikau-
pungeja. Asuntovaurioita koitui,
ja väestö kärsi menetyksiä. Sak-
sien pommitus on tarkoitettu häirit-
tämään...

SAKSASTA SAADAAN ASEAPUA.

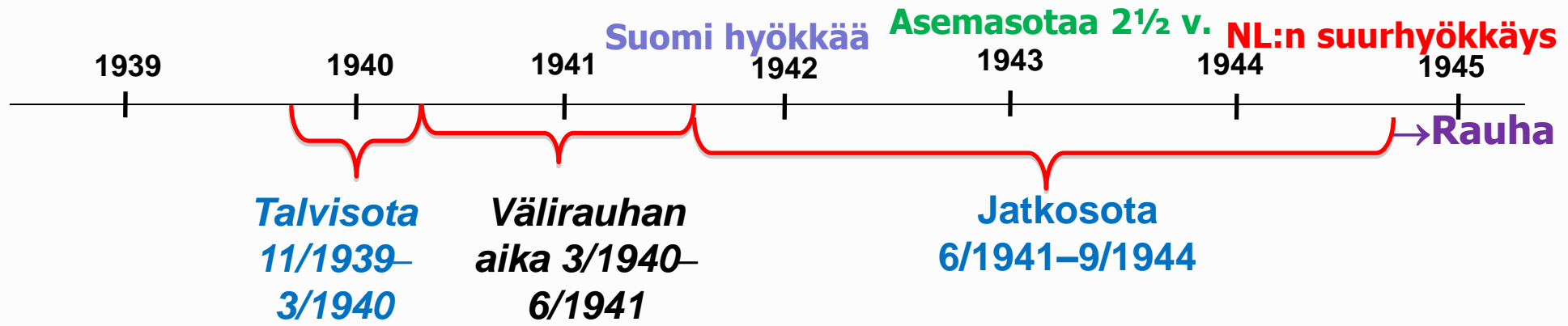
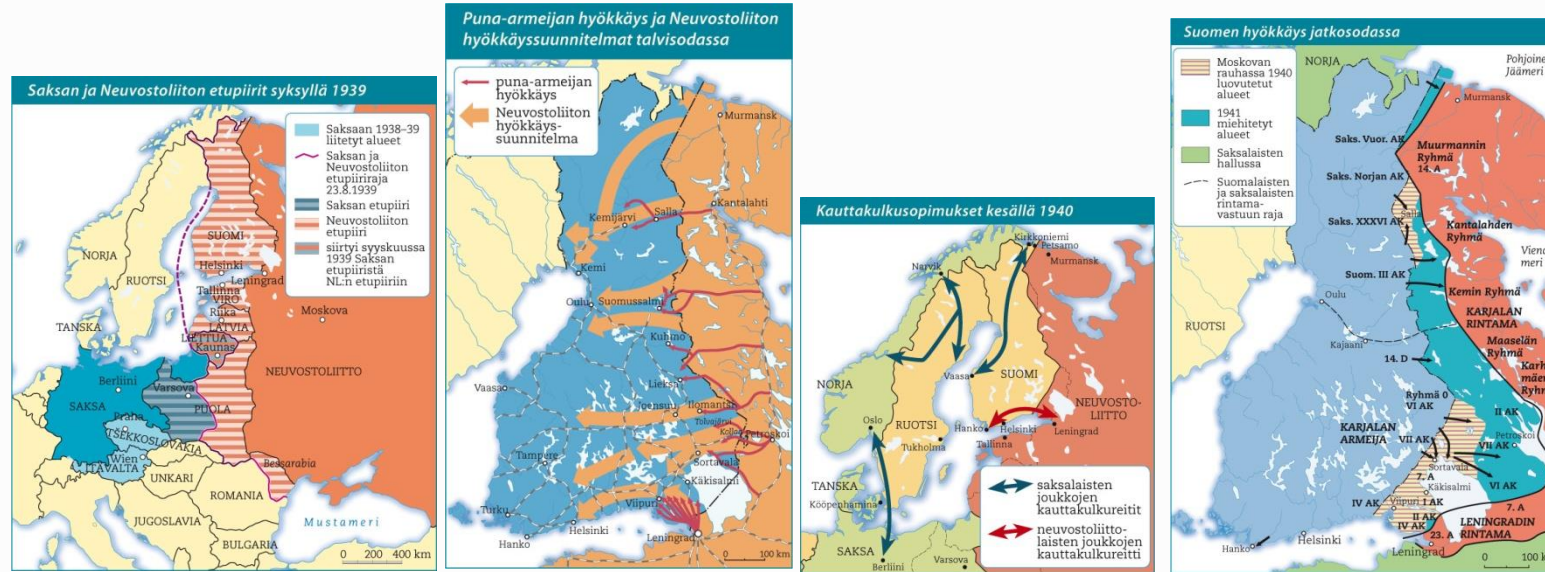
Molempien maiden hallitusten käsitysten
täydellinen yhtäpitävyys saavutettiin.

3) NL:n suurhyökkäys 1944 (perääntymisvaihe)

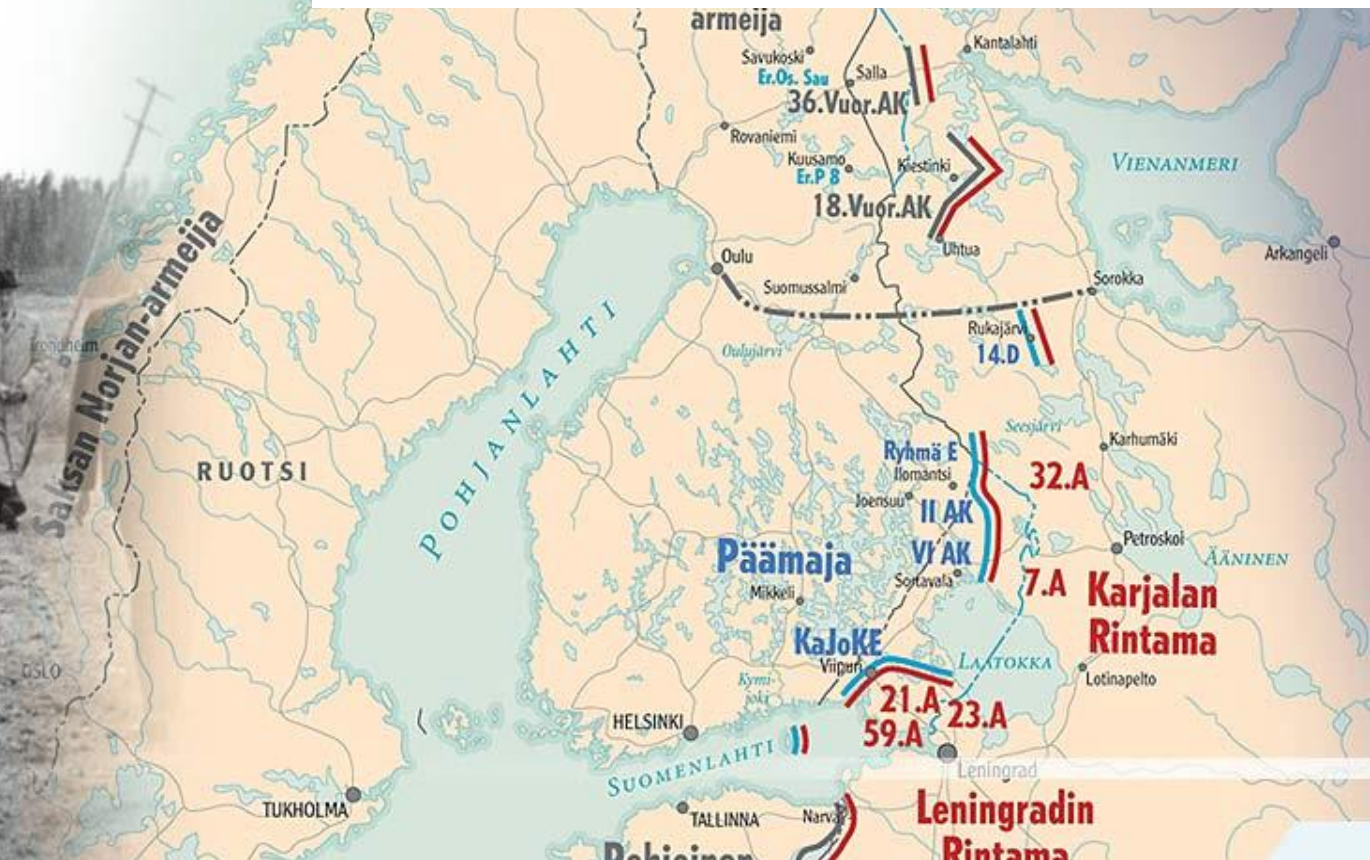
- Mihin hyökkäys kohdistui?
- **Karjalan kannas → Viipuri**
- Miten Suomi selvisi hyökkäyksestä?
- **Ryti-Ribbentrop-sopimus:
ei erillisrauhaa → Saksalta
materiaaliapua (ilmavoimat)**
- Miten Suomi solmi erillisrauhan NL:n kanssa
- **Ryti eroaa → Ribbentrop-
sopimus raukeaa →
rauhanneuvottelut**

Suomi toisessa maailmansodassa

JATKOSODAN LOPPU! Suomen pelastus:

- Rydin tekemä sopimus
- Saksalaisten aseapu
- Tali-Ihantalan taistelu
- Kilpajuoksu Berliiniin
- Mannerheim presidentiksi

RAUHANEHDOT (1944/1947)

s. 116

- ☹️ **Itäraja Moskovan rauhan (1940) pohjalta**
  - ☹️ Petsamo kokonaan (toinen käsivarsi)
  - ☹️ Porkkala vuokralle 50 v.
- ☹️ **sotakorvaus 300 milj.\$ (v. 1938 kurssi), aikaa 6 v.**
- ☹️ **saksalaiset joukot karkotettava (Lapin sota)**
- ☹️ **Suomen armeija rauhan kannalle**
- ☹️ **sotarikolliset vastuuseen**
- ☹️ **valvontakomissio otettava vastaan**
- ☹️ **NL:n kansalaiset palautettava**
- ☹️ **fasistiset järjestöt lakkautettava, neuvostoystävälliset sallittava**
- ☹️ **Karjalasta pois viety omaisuus korvattava**
- ☹️ **Saksan ja Unkarin omaisuus Suomessa luovutettava**
- ☹️ **[Karjalaisten sijoittaminen](#)**